

BİR KİTAP KAPAĞI TASARIMINA DAİR

Kitap eleştirileri genellikle kitabın içeriği ile ilgili olup kapağa sadece grafik tasarım estetiği açısından bakılır. Kapak tasarımcısı tasarladığı kapak ile bir yandan kitabın ana kahramanının veya anlatılan atmosferin bir görüntüsünü verme, diğer yandan kitabın raflardaki onlarca benzeri arasında hemen göze çarpmasını ve rakipleri arasından sıyrılıp ön plana çıkmasını sağlayacak bir tasarım yapma kaygısıyla hareket eder.

Solmaz Kâmuran'ın İnkılâp Yayınlarından çıkmış olan *Kirâze* adlı romanı böyle bir çekiciliği

ve albenisi olan bir kapak tasarımına sahiptir ve bu tasarım Ömer Küçük imzasını taşımaktadır. İlk bakışta bu kapağın Ömer Küçük'ün özgün bir tasarımını olduğu sanılabilir. Ancak gerçek öyle değildir. Ömer Küçük'ün imzasını taşıyan bu resim Camille Rogier'nin *La Turquie* (Paris 1897) adlı gravür kitabında yer alan "Dance de la fiancée – Noce juive à Smyrna" (Nişanlının rakısı – İzmir'de Yahudi düğünü) başlığını taşıyan gravürdeki Yahudi genç kızın ta kendisidir. Tasarımcı sadece gravürdeki genç kızın duruşunu

sağdan sola değiştirmiş ve giysilerini gravürdeki özgün renklere göre daha değişik bir şekilde renklendirmiştir. Yazarın bizatihi kendisinin kapak resminin bir gravürden alındığını söylemesine rağmen (Muhsin Öztürk ve Mehmet Demirci'nin yazarla yapmış oldukları söyleşi, *Aksiyon*, 11-17 Kasım 2000) gerek tasarımcının, gerek yayınevinin ve gerekse yazarın bir tür "unutkanlık"la kitabın künye bilgilerinde bunu belirtmemiş olmaları pek de hoşgörü ile kabul edilebilecek bir şey değil.

RIFAT N. BALI